

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 72. Quæ veniant in Simonia nomine mercis & pretii, & hoc quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

p. 3. vers. & notand. Castrop. l. c. Pirh. num. 8. cum communi. Et si ex neutra parte secuta sit executio, dicitur Simonia conventionalis pura, si ex una tantum parte, sive quoad traditionem pretii, sive quoad dationem mercis, facta executio, dicitur conventionalis mixta, nempe ex conventionali & verbali, Pirh. l. c. Wiestn. n. 7. Reiffenst. n. 19. si verò fieret solum externa pollicitatio ab uno, eaque ab altero non acceptaretur; non foret conventionalis; cum conventio seu pactum sit duorum vel plurium in idem placitum consensus, sed remaneret mentalis. Farin. l. 1. decis. 34. à num. 4. Pirh. Castrop. Reiffenst. l. cit.

3. Resp. Tertio: Simonia realis est, quando pactio seu conventio tacita vel expressa de danda re spirituali pro temporali, aut è contra ex utraque parte actuali traditione tam mercis quam pretii (saltem inchoata, id est, parte mercis & parte pretii) completa est; quousque enim hac ratione completa non est Simonia, manet conventionalis, & pœnas canonicas non incurrit. ita Gutt. can. 99. l. 1. c. 9. n. 10. Covat. in reg. peccatum 2. §. 9. num. 7. Paris. de resign. l. 7. q. 2. n. 7. Less. l. 2. c. 25. du. 6. n. 36. Suar. l. c. n. 5. Pirh. n. 9. Reiffenst. num. 20. Wiestner. num. 7. cum communiore contra Sotum l. 9. q. 8. a. 1. Cajet. 2. 2. q. 100. a. 6. aliòsque nonnullos, quos citat & sequitur Castrop. l. c. p. 22. num. 5. quatenus docent, quòd, dum tradito Beneficio, pretium pro eo promissum traditum non est, adhuc incurri pœnas, adeòque supponunt, in eo casu adhuc esse verbalem Simoniam. Sed de hoc infra, ubi de pœnis Simonia. Atque ita jam ex priorè sententia rectè infertur, etiam eum, qui ferio promissit temporale pro spirituali, vel contra, & postea accepto spirituali pœnitentià ductus ex parte sua promissum dare vel præstare recusat, Simoniam realis aut pœnarum ejus reum non esse, neque in-

justitiam committere, cum conventio & promissio de dando spirituali invalida sit, & consequenter nullam inducat obligationem. Multòque minus etiam Simoniam mentalem committit, qui fictè solum promittit dare spirituale pro temporali vel contra, sine animo implendi aut se obligandi, nisi quoad actum externum, quamvis alter deceptus acceptans promissionem committat Simoniam mentalem, & uterque à Judice puniri possit (intellige pœnà arbitrarià; cum pœna nulla ordinaria statuta Simonia mentali) Pirh. b. t. n. 9. Suar. l. 4. de Simon. c. 42. n. 4. & 5. Tanner. tom. 3. d. 5. de relig. q. 8. du. 2. Laym. l. 4. t. 10. L. ult. §. 6. Wiestn. b. t. n. 18. contra Navar. ad c. fin. b. t. n. 10. in quantum is censet, fictè promittentem committere quoque Simoniam, quia promissio licet ficta, intendit obligare alterum ad conferendum spirituale. De cætero ad Simoniam non requiritur, ut temporale & spirituale simul tradantur, sed sufficit, ut unum post aliud, etiam longum tempus, v. g. annum, tradatur, asserit Reiffenst. b. t. n. 23. manere eam mentalem vel conventionalem, donec ex utraque parte, saltem inchoativè, fiat traditio, & tunc ab eo momento evadat primò realis, quoad pœnas tamen retrahatur ad tempus pactionis præteritæ. Sed de hoc quoque infra, ubi de pœnis. Præter has Simonia species datur & alia, nempe Simonia confidentialis, verùm de hac accuratè & fusè à me actum in foro Benefic. p. 3. q. 735. Ubi num. 1. quo Jure inducitur & qualiter committatur. num. 2. quòd ejus materia sit solum Beneficium Ecclesiasticum. num. 3. per quas actiones committatur. n. 4. qualiter non committatur in permutatione Beneficiorum. n. 5. quid specialiter requiratur, ut committatur in resignatione Beneficiorum. num. 6. quòd in hac re Simonia habeat rationem pretii.

CAPUT II.

De Materia Simonia, merce nimirum, quæ datur, & pretio, pro quo datur spirituale.

Quæst. 72. Quæ veniant in Simonia nomine mercis & pretii, & hoc quotuplex?

1. **R**esp. Ad Primum: Nomine mercis in omni Simonia necessariò venit res spiritualis, vel spirituali annexa, pro qua datur temporale tanquam pretium. Talia in specie, de quibus in præsentè cap. Quæritur, an rationem mercis habeant, & qualiter circa ea committatur Simonia, juxta dicta non solum sunt ipsa, quæ in se sunt intrinsecè vel annexivè & respectivè spiritualia, ut præter gratiam sanctificantem, dona Spiritus Sancti, Characterem sacramentalem ipsaque Sacramenta missam, & Reliquias Sanctorum, sunt variæ potestates & jura, v. g. Beneficium, Jus Pensiones percipiendi, Jus patronatus seu præsentandi, Jus Jurisdictionis, Jus decimandi, Jus Sepultura, Potestas conficiendi & conferendi Sacramenta & similia. Et præter hæc etiam variæ actiones circa hæc ipsa versantes, v. g. Beneficiorum Provisio per Præsentationem, Electionem, Collationem, Confirmationem, Resignationes, Permutationes, Transactiones, Reservationes, item Administrationes Sacramentorum, Prædicatio Verbi Dei, &c.

2. Resp. Secundo: Nomine pretii in Simonia venit communiter res temporalis, quæ pro re spirituali vel ei annexa datur vel præstatur. Et quidem in Simonia Juris Divini non solum pecunia, sed & res quæcumque temporalis, in Simonia verò Juris Ecclesiastici etiam res spiritualis rationem pretii quandoque habet; dum datur pro alia re spirituali, uti contingit in permutatione Beneficiorum facta sine autoritate Superioris. Extra Materiam vero beneficalem etiam propria autoritate dando spirituale pro spirituali v. g. Reliquias pro Reliquiis, Missam pro alia re spirituali, eò quòd tunc rei sacra irrogetur injuria, adeòque merito Jure prohibitum. Suarez de Simon. l. 4. c. 31. n. 20. Pirh. b. t. n. 124. Reiffenst. n. 58. Vocari autem solet hoc pretium, *Simoniacum munus*. Quod aliàs tribus modis accipi solet, primo pro munere gratuito, secundo pro officio; tertio pro onere seu obligatione, in quo sensu hic accipitur.

3. Respondeo tertio: Dividitur sic sumptum trifariam, juxta Canon. 114. caus. 1. q. 1. in munus à manu, in munus ab obsequio, & munus à lingua. Nomine muneris à manu, non venit sola pecunia, etsi hæc aliàs propitissimè sit pretium, arg. *L. quod si servus, §. fin. L. si res. ff. de in rem verso*. Sed & quævis alia res temporalis, pretio æstimabilis, uti

litatem

licitatem & commodum aliquod afferens, sive mobilis, sive immobilis; sive corporalis, sive incorporealis. Ut sunt jura quedam, v.g. pensiones, debiti remissio, dilatio, anticipatio, cessatio, vexatio, iniqua cessio Litis. Navar. *man. c. 23. n. 101.* Bonacin. *de Simonia §. 1. n. 3.* Laym. *de Simon. §. 3. n. 25.* Reiffenst. *h. t. n. 59. arg. can. 6. caus. 1. q. 3.* Ubi hæc omnia æquiparantur pecuniæ, & in specie de remissione debiti constat ex *c. 20. de test. c. 3. h. t.* De mutuatione pecuniæ, anticipatione debiti ex *L. quisquis. C. si certum petat.* Ex ratione quoque universali constat contineri in his omnibus Simoniam, si fiant seu præstentur ad obtinendum spirituale, quod in his omnibus invenitur utilitas vel commoditas aliqua temporalis. Nomine muneris ab obsequio venit quodcumque servitium vel obsequium temporale exhibitum vel exhibendum ex tacito vel expresso pacto per personam aliquam pro re aliqua spirituali. Ita communis arg. *c. 12. h. t.* Talia v. g. sunt non solum ex dicto pacto vel intentione famulari ei, qui rem spiritualem conferre vel procurare potest, sed & solvere debita, quæ is ratione servitii sibi vel suis præstiti contraxit. Item illius negotia gerere, instruere illum, ejusve consanguineum in aliqua scientia, dicere missas pro eo &c. Quia & similia æquivalent pecuniæ & pecuniâ compensari possunt. Ita Suarez cit. *l. 4. c. 39. à n. 7.* Rodriq. *V. Simonia c. 39. n. 2.* Castrop. *l. 1. p. 3. n. 8.* Nomine muneris à lingua, veniunt preces, intercessiones, recommendationes, Laudes, dum hæc ex pacto expresso vel tacito pro assequenda re quapiam spirituali interponuntur, vel interponenda promittuntur aut exiguntur, v.g. apud Principem, communitatem, magnatem aliumve, qui temporale conferre vel procurare potest, v.g. dum collator aliquis beneficium confert vel promittit alicui, si is preces, vel recommendationem sui & laudes interponat apud Principem ad ejus favorem pro se vel suis obtinendum, vel etiam per eum beneficium pinguius, seu dignitatem spiritualem vel temporalem sibi suisve procurandam. Item si valens auctoritate apud Principem promittat mihi sua intercessione & recommendatione ejusdem favores vel etiam officium, sub eo pacto & conditione, ut sibi vel amico suo, procurem beneficium vel officium Ecclesiasticum. Ita quoad rem ipsam Navar. *in man. c. 23. n. 102.* Bonac. *de Simon. §. 1. n. 13.* Laym. *l. 4. tr. 10. c. 3. n. 26.* Suarez, *de Simon. l. 4. c. 40. n. 12.* Less. *cu. c. 35. n. 118.* Castrop. *l. c. n. 9.* Pith. *h. t. n. 138.* arg. *c. sunt nonnulli. caus. 1. q. 1. & c. nemo. h. t.* Sunt enim hujusmodi preces & intercessiones quid temporale, pretio æstimabile, cedens in utilitatem illius, pro quo offeruntur in ordine ad consequendum spirituale, ita ut etiam vendi possint. Simoniacum tamen non est, ut patet ex totius orbis consuetudine; rogare per se vel alium, aucteriam commendationem sui interponere apud Collatorem, ut sibi vel alteri conferat beneficium, uti nec ad preces & intercessionem alicujus conferre aliquid spirituale, modò non intercedat pactum aut ulla obligatio Justitiæ; aut etiam, ut Castrop. *l. c.* ex auditio precum non cedit in aliquod commodum concedentis; quod enim humiliter petitur, omnino gratis conceditur. Ita Suar. Castrop. Laym. Less. Pith. *l. cit.* cum communi, arg. *c. 121. caus. 1. q. 1. & c. tua nos. h. t.* Et hæc ferè in genere de iis, quæ mercis & pretii Simoniaci rationem habere possunt. Descendendo nunc ad eorum præcipua in particulari examinandòque, qualiter in iis committatur Simonia, sit

R. P. Leur. *Jur. can. Lib. V.*

Questio 73. Qualiter committatur Simonia circa merè & intrinsicè spiritualia, puta gratiam, Sacramenta & sacramentalia?

1. Resp. Primo: Tam gratia Sanctificans quam gratia gratis datæ, tunc emi & vendi dicuntur, quando emitur & venditur (non quidem de Jure, sed de facto) ut Pith. *h. t. num. 10.* potestas conferendi ministratim gratiam seu Spiritum Sanctum, potestas item patrandi Miracula, donum Prophetiæ. Quemadmodum id ipsum intendit Simon magus, dum oblata Pecunia S. Petro, voluit, ut is sibi hanc potestatem communicaret. Committi autem hac ratione Simoniæ proprièssimè Juris Divini, cum communi & indubitatè tradunt: D. Th. *22. q. 100. n. 1. ad 4.* Suarez, *l. c. c. 49. n. 7.* alii que passim.

2. Resp. Secundo: Idem est de septem Legis novæ Sacramentis causalivis gratiæ Sanctificantis, & de Characterè, quem eorum aliqua causant, qui spirituale quid est & supernaturale, dum dantur seu conferuntur & recipiuntur pro pretio temporali. Prout constat generaliter ex *c. 9. h. t.* ubi non tantum id gravissimè prohibetur, sed & vitium nimis horribile dicitur, contraque illud nulla prævalere potest consuetudo. Quod signum est, esse quoque jure naturæ prohibitum, seu prohibitum, quia in se malum, ex ea ratione, quia Sacramenta etsi consent actionibus & passionibus humanis, sunt tamen & ipsa hæc dona divina supernaturalia, quatenus instituta & elevata ad conferendam gratiam, & hinc Sacramenta, non sine turpissima irreverentia æquiparantur pretio temporali. Ita quoque de singulis eorum in particulari constat ex Jure. De Baptismo quidem *can. 100. & 102. caus. 1. q. 1.* de Confirmatione, *can. quidquid. c. placuit eadem caus. & q. de Eucharistia c. 101. c. 106. caus. 1. q. 1.* Quamvis eam seu speciem consecratas vendere sit speciale & altioris ordinis sacrilegium, quatenus Christum continent. De extrema unctione *c. ult. caus. 1. q. 3.* quæ ibi intelligitur per oleum. De ordine *c. 1. 2. & seq. c. 1. q. 1.* Et Trident. *Sess. 21. c. 1. de reform.* Neque de Matrimonio, quatenus non minus quam cætera Sacramentum est ad conferendam gratiam institutum, aliter sentiendum. His non obstantibus, quòd in Matrimonio interveniant plures pactiones & contractus, sub quibus & non aliter mutuo consentiunt in conjunctionem sui conjuges, essentiâ matrimonii in hoc mutuo consensu consistente: Nam vi talium pactiorum non datur pecunia, aut præstatur quid temporale tanquam pretium pro ipso contractu Matrimonii quatenus elevato ad rationem Sacramenti novæ legis, sed quatenus est contractus humanus, & quidem in ordine ad eundem reducendum ad æqualitatem, dum v. g. ab uxore, ita exigente viro assignatur dos amplior, ad compensandam viri nobilitatem, dignitatem, scientiam, &c. ac ita fit veluti commutatio temporalis cum temporali. Ita D. Thom. *l. c. a. 2. ad 6.* Abb. *inc. cum in Ecclesia. h. t. n. 3.* Barbos. *ibid. n. 4.* Suarez. *l. c. c. 10. n. 11. & c. 11. n. 5. & 6.* Castrop. *tr. 17. d. 3. p. 7. n. 2.* Pith. *h. t. n. 10.* Wiestn. *n. 36.* Huc quoque spectant Characteres Sacramentales intrinsicè supernaturales, qui & ipsi vendi possunt & emi, non quidem in abstracto, sed in concreto, ut dum propter eum carius venditur baptizatus quam paganus, Sacerdos carius quam Laicus; ac ita committitur Simonia Juris divini juxta dicta supra. Nihilominus dum in Sacramentis du-